

NECASETEN TAHÂRET

Necaset iki türüdür

1- Kaba necaset: İnsandan çıkınca, abdest veya gusle sebep olan her şey, eti yenmeyen hayvanların, (yarasa hariç) ve yavrularının yüzülmüş, dabağlanmamış derisi, eti, pisliği ve beveli, insanın ve bütün hayvanların kanı ve şarap, leş, domuz eti ve kümes hayvanlarının pisliği ve yük hayvanlarının, koyun ve keçinin necasetleri, **galiz**, yani **kaba necasettir**.

2- Hafif necaset: Hafif olan necasetlerden, bir uzva ve elbisenin bir kısmına bulaşınca, bu kısım veya **uzvun dörtte biri kadarı** namaza zarar vermez. **Eti yenen dört ayaklı hayvanların beveli ve eti yenmeyen kuşların pisliği hafiftir.**

Güvercin, serçe ve benzerleri gibi eti yenen kuşların pisliği temizdir.

Şarabın, imbiklenmesi ile elde edilen rakı ve ispiroto kaba necaset olup, içilmesi şarap gibi haramdır. Namaz kılarken, kan, ispiroto ve alkollü içkiler, elbiseden ve deriden yıkanıp temizlenmelidir. Uçmakla temiz olmaz. Bunlar bulunan şişe ve benzerleri cepten çıkarılmalıdır.

El ayası

Soru: Akıcı necasette el ayasındaki suyun yüzeyi genişliği, el ayasının ortasındaki çukurlukta durabilecek su yüzeyi midir?

CEVAP

Evet.

Necasetin toplamı

Soru: Üzerimize ve elbisemizin çeşitli yerlerine, sıvı necaset damlamış olsa, bunların toplamı mı esastır, yoksa bir yere bulaşan mı esas alınır?

CEVAP

Toplamı esas alınır.

Necasetin miktarı

Soru: Ne kadar necaset namaza mani olur? Az miktarda katı necaset, elbise üstünde çok yayılsa, namaza mani olur mu?

CEVAP

Hanefi'de namaza mani olan **katı necaset miktarı (dirhem mikdârı: 4.8 gr.)** yaklaşık 5 gram kadardır.

Akıcı necasetlerde, açık el ayasındaki suyun yüzü genişliği kadar yüzeydir. Bundan az olan katı necaset, elbisenin, avuç içinden daha geniş yüzeye yayılınca namaza mani olmaz, fakat mekruh olur.

Şafii'de, necasetin zerresi de namaza manidir, yıkamak farzdır. Fakat istincadan sonra kalan necaset affedilmiştir. **Maliki'**de, necaset namaza mani değildir. Harac, yani bir ihtiyaç varsa, **Hanefi** ve **Şâfiî**ler bu kavli taklit edebilirler.

Necaset olan yerde namaz

Soru: Kilisede, hamamda ve necis olma ihtimali olan yerde namaz kılmak caiz midir?

CEVAP

Üstü açık necasete ve kabre karşı namaz kılmak mekruhtur. Necis olma ihtimali olan yerlerde, mesela hamam içinde ve kilisede kılmak mekruh olup, yıkayıp temizleyerek kılmak mekruh olmaz. Başka yer bulunmazsa, kilisede de kılmak caiz olur. Namazdan sonra hemen çıkmalıdır; çünkü kilisede, şeytanlar toplanır. Kilisedeki küfür alametleri boşaltılırsa, namaz kılmak mekruh olmaz. (Redd-ül-muhtar)

Necaset görünmüyorsa

Soru: Sık sık yurtdışına çıkıyorum. Otellerdeki halıfleksler çok temiz duruyor, böyle üzerinde kaba necaset bulunmayan yerde namaz kılmak caiz midir?

CEVAP

Caizdir. Secde yerine mendil gibi bir şey sermek iyi olur. Serilmesi şart değildir.

Taharetten kalan yaşlık

Soru: Taharetten arta kalan yaşlık çamaşırıma bulaşıyor. Temizlemek gerekir mi? **Şafii'**de nasıldır?

CEVAP

Taharetten yani istincadan arta kalan yaşlık temizdir, namaza mani değildir. **Şafii'**de de böyledir. Hatta **Şafii** mezhebinde, istincadan sonra necaset kalsa affedilir. Halbuki **Şafii'**de az bir necaset namaza mani olduğu halde, taharetten sonra arta kalan necaset affedilmiştir.

Taharetten arta kalan yaşlığı kurulamak müstehabdır. Bez veya tuvalet kâğıdı yoksa el ile kurulanır. Kurulanmasa da mahzuru olmaz.

Dört mezhebe göre necaset

Soru: Diğer hak mezheplerimize göre necasetin hükümleri nasıldır?

CEVAP

Necasetin azı da üç mezhepte namaza manidir. Bedende, elbisede ve namaz kılacak yerde az da olsa necaset bulunmamalıdır.

Hanefi'de ise, çok az necasetle namaz kılmak **mekruhtur**.

Maliki'nin bir kavlinde ise, necaset çok olsa da namaza mani değildir.

Meni, (soğukdan, hastalıktan çıkan) **mezi** ve (idrardan sonra gelen) **vedi**, **Hanefi** ve **Maliki'**de kaba necasettir.

Şafii'de yalnız **meni** (çamaşırdaki bulunması namaza mani değildir) temiz,

Hanbeli'de ise, üçü de (**meni, mezi, vedi**) (çamaşırdaki olması namaza mani değildir) temizdir.

Hanbeli'de necaset

Soru: **Hanbeli'**de necasetin hükmü, **Şafii'**deki gibi midir?

CEVAP

Evet, **Şafii** gibidir, az necasetle de namaz sahih olmaz. **Maliki'**de ise, çok da olsa affediliyor. Necaseti temizlemede bir harac varsa, **Maliki** mezhebi taklit edilir.

Bulaşan meni

Soru: Çamaşıra bulaşınca meni ile namaz kılınabilir mi?

CEVAP

Çamaşıra az bulaşırsa mahzuru olmaz. Kuruyunca ufalanırsa yine mahzuru olmaz.

Çok necaset bulaşan

Soru: Hemoroid sebebiyle **Maliki'**yi taklit eden, kan akarken veya elbisesine fazla kan bulaşmış iken namaz kılsa, caiz olur mu?

CEVAP

Evet; çünkü temizlemek zordur.

Üzerimize sıçrayan idrar

Soru: Tuvalette bizim haberimiz olmadan üzerimize idrar sıçrarsa, aldığımız abdest geçerli sayılır mı?

CEVAP

İdrarın abdeste zararı olmaz. Çok olursa namaza zararı olur. **Maliki** mezhebi taklit edilince bilinmeden çok idrar da olsa namaza zararı olmaz.

Namaz dışında

Soru: Namazda idrarlı, kanlı elbise giymek caiz olmadığı gibi, namaz dışında da giymek caiz değil mi?

CEVAP

Namaz dışında da, zaruretsiz necis yani pis elbise giymek mekruhtur.

Alkollü boyaya karşı namaz

Soru: İçinde alkol bulunan yağlı boyayla badana yapmak caiz olur mu? Bu duvara karşı namaz kılınır mı?

CEVAP

Caizdir, namaz kılınır. Necasete karşı namaz kılınmaz; fakat necaset bulaşmış bir şeye karşı kılmak, caiz olur.

Şarabın damlası

Soru: Namaz kılabilmek için, kaba necasetin ne kadarını yıkamak farzdır?

CEVAP

Deride, elbisede, namaz kılınan yerde, dirhem miktarı [4.8 gram] katı necaset bulunursa, tahrimen mekruh olur ve yıkamak vacib olur. Sıvı necasetlerde ise bu miktar, açık el ayasındaki suyun genişliği kadar yüzevidir. Sıvı necaset bundan fazlaysa ve katı necaset de dirhemden çoksa, yıkamak farz olur. Şarabın ise, damlasını da yıkamak farzdır. Dirhemden azsa, yıkamak sünnettir. Dirhemden çoksa, yıkamak farzdır.

Necis olanlar ve olmayanlar

Soru: Kir, necis midir? Necasetli çamaşırları yıkamakta sayı var mıdır?

CEVAP

Necaset bulaşmamış çamaşırlar, kirden temizlemek için yıkanır. Kir, necis değildir. Bir defa yıkansa da olur veya hiç yıkanmasa da yine necis değildir.

Necasetli çamaşırları yıkamakta belli bir sayı yoktur. Bir defa yıkayınca çıkarsa kâfidir. Necaset giderildikten sonra renk ve koku kalsa da, zararı olmaz. Sıcak su ile veya sabunlu, deterjanlı su ile yıkamak lazım gelmez.

Pis olmaz

Soru: Namaz kılmayan bazı kimseler temizliğe riayet etmiyorlar. Tuvaletten çıkınca, ellerini yıkamıyorlar. O ellerini evin çeşitli yerlerine sürüyorlar. Kapının koluna dokunuyorlar. Ellerini sandalyeye, koltuğa sürüyorlar. Onların ellerini sürdükleri yerlere dokununca elimiz pis olur mu?

CEVAP

Hayır, pis olmaz.

Zannetmekle necis olmaz

Soru: Yer necis zannediyoruz. Elimizde iki tane kâğıt mendil var. Bunları yere serip namaz kılabilir miyiz? Serersek nereye sermeliyiz?

CEVAP

Zannetmekle yer necis olmuş olmaz. Necis olduğu bilinmiyorsa temiz kabul edilir.

Kesin olarak yerin necis olduğu biliniyorsa, başka temiz yer de yoksa, en azından iki ayağın basılan ve secde edilen yerin temiz olması gerekir. Secde edilen mendil küçük olsa bile, başka tarafları pis olsa da, namaz caiz olur.

Ellerin ve dizlerin konduğu yerin temiz olması şart değil diyen âlimler de çoktur. Bu âlimlere göre, ayakla basılan ve secde edilen yer temiz olunca diğer yerler necis de olsa namaz sahih olur.

Necis yerde yürümek

Soru: Çocuklar bazen halıların üstüne çiş yapıyorlar. İdrarları kuruyunca, abdest alıp yaş ayağımızla bu halılara bassak ayağımıza necaset bulaşmış olur mu?

CEVAP

Hayır necaset bulaşmaz.

Yellenince taharetlenmek

Soru: Yellendikten sonra taharetlenmek gerekir mi? Çamaşır yaş ise yıkamak gerekir mi?

CEVAP

Su ile taharetlendikten sonra oturak yeri henüz yaş iken yellenince yeniden taharetlenmek mendubdur yani iyidir; fakat oturak yeri kuruyken yellenince, yıkamak bid'attir. Yellenmekle, yaş çamaşır necis olmaz, yıkamak gerekmez.

Şehidin kanı

Soru: Şehit, kanlı elbisesiyle gömülüyormuş. Kan necis değil midir? Temiz sayılan kan var mıdır?

CEVAP

Kendi üzerinde kaldıkça, şehidin kanı temizdir. Yenilen et, karaciğer, yürek ve dalakta bulunup, akmayan kanlar ve balık kanı da temizdir. Bit, pire ve tahtakurusu kanları da necis değildir. Yani, bunların kanı bulaşınca da, namaz kılınabilir.

Mezi ve vedi

Soru: Mezi ve vedi, Şafii'de de necis mi?

CEVAP

Evet. Şafii'de sadece meni temizdir.

Çamur

Soru: Çamur necis midir?

CEVAP

Çamur necis değildir. Sokaktan sıçrayan çamurlar da namaza mani değildir.

Dökülen deri

Soru: Güneş derimi yaktı. Soyulup dökülen deriler necis mi?

CEVAP

Sinir ve kan olmadığı için necis değildir.

Şarapla yıkananlar

Soru: Bazı Amerikan pipo tütünlerinin üzerinde, şarapla yıkanmıştır ifadesi geçiyor. Böyle tütünler necis midir? Bununla namaz kılınır mı?

CEVAP

Şarapla yıkanmıştır ifadesi varsa, pipo tütünleri necis olur. Bu pipo tütünler cepte iken namaz kılınmaz. Böyle bir ifade yoksa, necis sayılmaz.

Uyuşturucu otlar

Soru: Haram olan afyon gibi uyuşturucu otlar ve tütün necis midir? Cebe konarak onunla namaz kılınır mı?

CEVAP

Necis değildir. Namaz kılarken cepte bulunmaları namazın sıhhatine mâni olmaz. Uyuşturucu katı maddelerin, akli giderecek kadar fazla miktarını kullanmak haramdır. İlâçlarda az miktar kullanılması günah değildir.

Akmayan kanlar

Soru: Ciğer, dalak, yürek ve ette bulunup da akmayan kanlar üstümüze bulaşsa yıkamadan namaz kılınır mı?

CEVAP

Bu kanlar necis değildir. (Merakıl-felah)

Etlerdeki kanlar

Soru: Kasabın kestiği etlerden üzerine sıçrayanlar necis midir? Etlerin üzerinde kan olduğu halde, kıyma yapmak caiz midir?

CEVAP

Dalak, ciğer ve etlerin üzerinde bulunup akmayan kanlar temizdir. Kesilmiş bir hayvanın etindeki kanlar temizdir. Etleri keserken üstümüze sıçrayanlar necistir. Sıçramayıp et üzerinde kalanlar temiz olduğu için, böyle etleri kıyma yapmakta mahzur yoktur.

Kanlı dalak

Soru: Cebimizdeki kanlı dalakla namaz kılabilir miyiz? Dalaktaki kan necis mi?

CEVAP

Ciğer, dalak, yürek ve ette bulunup da akmayan kanlar necis değildir. Dalakla namaz kılınabildiği gibi, bu kanlar elbisemize de bulaşsa, elbiseyi necis etmez. (Merakıl-felah)

Abdestte sıçrayan su

Soru: Abdestten yere düşen suyun üzerine basınca ıslanan çorap necis olur mu?

CEVAP

Necis olmaz.

Köpek, necaset ve abdest

Soru: Hanefî ve Şâfiî’de köpeğe dokunmak abdesti bozar mı? Salyası ve kılları necis midir?

CEVAP

Hanefi mezhebinde, köpeğe dokunmak abdesti bozmaz. Köpeğin salyası necis, kılları temizdir. Suya girerek veya yağmurdan ıslanan köpek silkinince üstümüze sıçrayan sular, necis değildir.

Şafii mezhebinde de, köpeğe dokunmak abdesti bozmaz. Köpeğin kılları yaşken dokunursa veya köpeğin salyası üstümüze bulaşırsa, o yeri, biri çamurlu su olmak üzere, yedi kere temiz suyla yıkamak gerekir.

Kedinin gezdiği yerde

Soru: Kedinin gezdiği yerde namaz kılınır mı?

CEVAP

Kedi temizdir. Gezdiği yerde namaz kılınır.

Yılan ve domuz derisi

Soru:Yılan ve domuz derisi tabaklanmakla temiz olur mu?

CEVAP

Domuz ve yılan derisi, tabaklansa da temiz olmaz. Bu derilerden yapılmış cüzdan, kemer, çanta, elbiseyle namaz kılınmaz. ([Halebî](#), [Hidaye](#), [Hindiyye](#), [Mizan-ül-kübra](#), [Mezahib-il Erbea](#),)

Domuz, yılan, fare ve insan derisi tabaklanmakla temiz olmaz. ([Redd-ül-muhtar](#))

Domuzun derisi tabaklanmakla temiz olmaz. ([Nisab-ül fikh](#), [Tergib-üs salât](#), [Nimet-i İslam](#), [Büyük İslam İlmihali](#))

Şafii'de, domuzdan başka köpek derisi de tabaklanmakla temiz olmaz. ([Misbah-un-necat](#))

Bir hükme âlimin biri sünnet, bir diğeri de mekruh dese, mekruh kavli esas alınır. Yılan ve domuz derisine temiz diyen âlimler olsa bile, necis diyenlerinki esas alınır.

Gaz yağı necis değildir

Soru: Yıkadığımız gaz bidonuna su koyduk. Suyun kokusu ve tadı değişti. Bu suyla abdest alınabilir mi?

CEVAP

Gaz yağı necis değildir, abdest alınır.

Yılan derisi

Soru: Ayakkabıcıyım, gayrimüslimlere yılan derisinden ayakkabı yapmam caiz midir?

CEVAP

Caizdir. Namaz kılan Müslümanlara yapmamalı; çünkü yılan derisi necistir.

Köpeğin bastığı yer

Soru: Köpeğin dolaşp gezdiği yerlerde namaz kılınır mı?

CEVAP

Köpeğin bastığı yerler necis olmaz. Hattâ çamura bassa, yine necis [pis] olmaz.

Süt emen çocuk

Soru: Süt emen çocuğun kusmuşu necis olur mu?

CEVAP

Evet, kaba necasettir.

Meni pis değil mi?

Soru: Oral seks konusunda, meninin pis olduğu ve meniye yutmanın günah olduğu söyleniyor. Bu çok yanlıştır. Kadınların göğsünden çıkan temiz süt, ağızımızdaki tükürük, vücuttan çıkan ter, yiyip içtiğimiz bal, baklava gibi gıdalardan hâsıl olduğu gibi, meni de, aynı temiz gıdalardan hâsıl oluyor. İşte bu temiz meniden çocuk da oluyor. Meniye nasıl pis denebilir ki?

CEVAP

Bu, çok acayip ve çok yanlış bir kıyastır. İdrar yolundan çıkan meni, temiz gıdalardan hâsıl olduğu gibi, insanın idrarı da, pisiği de bu temiz gıdalardan meydana gelmektedir. Bunlar da yenip içilir mi?

Çocuk meniden olduğu için meniye temiz demek, Hurufî inancına benziyor. Onlar diyor ki:

(Karım bana helâl olduğu hâlde, kızım niye haram olsun? O da bana helâl olan karımdan çıkmıştır. Hanım helâl olunca, ondan çıkan da helâl olur.)

Dinde, ne sizin, ne de bizim kıyasımız senettir. Senet ancak, muteber din kitaplarımızın bildirdikleridir. Kitaplar, (Meni yenmez, içilmez) diyor. (Redd-ül muhtar)

Elbiseye bulaşan meni, **Şâfiî**'de namaza mani değildir, ama meniye yalayıp yutmak, **Şâfiî** mezhebinde de haramdır. Kezzabı veya başka zehri cebe koyarak namaz kılınabilir, çünkü necis değildir. Ama içmek haram olur. Bir şeyin necis olmaması, onun yenilip içilmesinin haram olmadığı anlamına gelmez.

Kokmuş et necis mi?

Soru: Ağrı için belime sarılan et, çok durduğu için, kokup kurtlanmış. Böyle kokmuş et, sarılı iken, namaz kılmak caiz midir?

CEVAP

Et, kokup kurtlanmakla necis olmaz, namaza mani değildir. (İslam Ahlakı)

Saç necis değildir

Soru: Erkek veya kadın saçı cebimizde iken namaz kılabilir miyiz? İnsan ölünce saçı, hayvan ölünce kılı necis olur mu?

CEVAP

İnsan ölünce, **Hanefî**'de necis olur, diğer üç mezhebe göre necis olmaz. **Hanefî**'de ölünün kılı, kemiği, siniri ve dişi temizdir.

Domuzdan başka murdar ölmüş hayvanın, siniri, kemiği, boynuzu, yelesi, kılı, tırnağı temizdir. Cebinde bir tutam insan saçı varken kılınan namaz sahih olur. Çünkü insanın saçı temizdir. (Halebi)

Cepte bulunan insan dişleriyle namaz kılmak caizdir. Çünkü diş temizdir. Ölmüş hayvanın kılı ve kemiği de temizdir. (Hindiyye)

Necaset nasıl temizlenir?

Soru: Necaset nasıl temizlenir?

CEVAP

Necaset, her temiz su ile, abdest ve gusül alınmış su ile, sirke ve gül suyu gibi akıcı mayımlarla temizlenir. Abdestte, gusülde kullanılan suya (müstamel su) denir. Bu su temizdir; fakat hadesi temizleyici değildir. Yani, bununla necaset temizlenir; fakat abdest alınmaz ve gusül edilmez.

Tahmin edilen yer yıkanır

Soru: Döven hayvanı, buğdayın bir yerine idrarını yapsa, bu kısım bilinemeyip, tahmin edilen yeri yıkamakla, bu buğday temiz kabul edilir mi?

CEVAP

Evet. (Hadika)

Kar ile taharet

Soru: Kar ile taharet caiz mi?

CEVAP

Evet.

Silmekle temizlenmez

Soru: Saf alkol, kan ve idrar bulaşmış teni silmek kâfi midir?

CEVAP

Silmekle temizlenmez, yıkamak gerekir.

Çıkmayan kan

Soru: Abdest almadan üzerimdeki elbisemde daha önce bulaşmış kan lekesi gördüm. Yıkamaya çalıştım fakat rengi çıkmadı. Namaza mani midir?

CEVAP

Rengin kalmasının önemi yok, üç kere yıkamak yeterlidir. Namaza mani değildir.

Karda yürümek

Soru: Karda yürümekle ayakkabıların altı temizlenmiş olur mu?

CEVAP

Karda ve karada [toprakta] yürümekle ayakkabılar temizlenir. Mesela hep dağda gezen çobanın ayakkabısı temiz olur.

Necaset bulaşan tahta

Soru: Necaset bulaşan tahta, yıkamakla temizlenmiş olur mu? Onun üstünde namaz kılınabilir mi? Yoksa içine necaset girdiği için, hiç temizlenmez mi?

CEVAP

Necaset bulaşan tahta, yıkamakla temiz olur. Temizlenince namaz da kılınır. (Dürer c.I, s.44; İhtiyar c.1, s.33)

Emip tükürmek

Soru: Su olmadığı için, elime bulaşan kanı, birkaç defa emip tükürdüm. Temiz oldu mu?

CEVAP

Evet, emip tükürmekle temiz olur. (İhtiyar)

Sirke ve süt

Soru: Elime bulaşan kan veya idrar, sirke veya sütle temizlenir mi?

CEVAP

Sirkeyle temizlenir. Sütle temizlenmez.

Necasetli işkembe

Soru: Necasetli işkembe nasıl temizlenir?

CEVAP

Necasetli işkembe de, üç defa soğuk su ile yıkanınca temiz olur.

Elbise temizlemede

Soru: Temizleyicide, bizim elbisemiz, başkalarının elbiseleriyle beraber yıkanırken, necaset bulaşabilir mi?

CEVAP

Başkalarının elbiselerinden necaset bulaşma ihtimali olabilirse de, ihtimalle hüküm verilmez, yani temiz kabul edilir.

Necis suyu temizlemek

Soru: Bir kovadaki suya kan veya idrar bulaşsa, temizlemek için ne yapmak gerekir?

CEVAP

Necis suya, temiz su ilave edilip kova içindeki kadar su taşınca, hepsi temiz olur. Taşan su, necaset eseri görülmedikçe temizdir. Necis kova, doldurulur ve taşarsa, necasetin üç eserinden [renk, koku, tat] biri görülmedikçe su da, kova da temiz olur. (Redd-ül-muhtar)

Yetmiş kere el yıkamak

Soru: Bulgaristan'dan gelen bir hoca, (Tuvalette, önce necaset tuvalet kâğıdıyla temizlenir, daha sonra su ile taharet alınır. Böyle yapılmazsa, necaset bulaşan el, 70 kere yıkansa yine temizlenmez) diyor. Böyle bir şey var mı?

CEVAP

Tamamen uydurmadır. Genelde gayrimüslimler böyle yapıyormuş. Kâğıtla necaseti temizleyip elini dokundurmadan su akıtıyorlarmış. Bu hoca da, onlardan görmüş veya duymuş olabilir. Necaset kâğıtla temizlenmez. Necaset parmakla alınır, sonra parmak yıkanır. Kalan necaset de temizlendikten sonra, tuvalet kâğıdıyla veya bezle kurulamak iyi olur. Tuvaletten çıkınca, eli sabunla bile yıkamak gerekmez. Normal suyla yıkanınca el necasetten temizlenmiş olur.

Taşla taharetlenmek

Soru: İslam Ahlakı kitabının bir yerinde, (Necaset olsa, su ile gidermek farzdır) denirken, istinca bahsinde, (Taş veya toprakla temizlenmek ve bundan sonra su ile yıkamak sünnettir) deniyor. Buradaki incelik nedir? Su bulunmayan yerlerde mesela, dağda, ovada abdest bozduktan sonra taşla veya toprakla temizlenince, o şekilde namaz kılabilir miyiz? Su ile temizlemek farz mıdır?

CEVAP

Necaset temizlemekle, taharetlenmek ayrı şeylerdir. Namaz kılınacak elbisedeki necaseti su ile temizlemek farzdır. Taharete ise taşla, toprakla temizlendikten sonra, su varsa, su ile de yıkamak sünnettir. kitabında da, (Abdest bozan kimsenin, taş veya su ile, önünü ve arkasını temizleyerek, idrar ve pislik bırakmaması sünnettir. Taşla temizlendikten sonra, varsa ayrıca su ile yıkamak sünnettir) deniyor.

Şâfiî mezhebinde, necasetin azını da temizlemek farz iken, taşla taharetlendikten sonra kalan necasetin affolduğu, namaza mâni olmadığı, (Mafüvat) kitabında bildirilmektedir.

Demek ki, **Şâfiî** mezhebinde de, eşyalardaki necaseti temizlemekle, taharettteki necasetin temizlenmesi farklıdır.

Çocuklar ve necaset

Soru: Bezinde necaset olan çocuğu sırta sarıp namaz kılmak caiz midir?

CEVAP

Necasetli çocuğu, sırta sararak namaza durunca, namaz sahih olmaz. Bu, cepte idrar şişesi taşımaya benzer; fakat çocuk, kendiliğinden kucağa oturur, sırta binerse, üstü necasetli de olsa, namaza mani olmaz. (Redd-ül-muhtar)

Şâfiî'de süt çocuğunun idrarı

Soru: **Şâfiî** mezhebinde süt çocuğunun idrarı necis midir?

CEVAP

Şâfiî'de süt oğlanın idrarı hafif necasettir. Sıkarak veya kurutarak izale ettikten sonra, üzerine su serpince, akmasa dahi, temiz olur. Oğlan süttten başka bir şey, bir kere bile yerse veya iki yaşını geçerse idrarı kaba necaset olur. Süt emen kızın her zaman idrarı necistir, su ile yıkayarak temizlemek lazım olur.

Süt emen bebek

Soru: Yalnız süt emen bebeğin idrarı necis mi?

CEVAP

Hanefi'de necistir. Şafii'de oğlanınki necis değildir.

Elbise veya halıdaki necaset

Soru: Temiz ve kirli çamaşırları beraber yıkamakta mahzur var mıdır?

CEVAP

İdrarlı, kanlı çamaşırları temiz çamaşırlarla beraber yıkamakta mahzur yoktur.

Çocuk bezi yıkanmış leğen

Soru: Çocuk bezi yıkanmış naylon leğende temiz çamaşırları yıkamakta mahzur var mıdır?

CEVAP

Mahzur yoktur.

Bir defa yıkamak

Soru: Görülmeyen necasetler, mesela idrar, kan bulaşmış çamaşırlar, leğende veya çamaşır makinesinde yıkanırken, bir defa yıkamakla temizlendiği zannedilirse kâfi gelir mi?

CEVAP

Evet.

Çamaşır makinesi

Soru: Otomatik çamaşır makinesi ile yıkanan necis çamaşırlar temiz olur mu?

CEVAP

Evet. Otomatik çamaşır makineleri, el ile yıkanandan daha iyi yıkamaktadır.

Makinede yıkarken

Soru: Yıkarken, makinedeki su ve diğer eşya necis olur mu?

CEVAP

Hayır.

Temizlendiğinde şüphe eden

Soru: Necasetli çamaşırların temizlendiğinde şüphe eden ne yapar?

CEVAP

Temizlendiğinde şüphe eden üç defa yıkar ve her yıkayıştta sıkır. İrmakta veya muslukta yıkanan bir şeyi sıkamak lazım değildir. (Halebi)

Halı yıkamak

Soru: Büyük olduğu için sıkılmayan halı gibi necaseti emen eşya nasıl yıkanırsa temiz olur?

CEVAP

Her yıkayıŖta, su damlaması kesilinceye kadar beklenir. Böyle üç defa yıkayınca temizlenmiŖ olur. Sıkılması, fırçalanması gerekmez.

Halı yıkama makinesi

Soru: İdrarlı halı, halı yıkama makinesi ile yıkanınca temiz olur mu?

CEVAP

İdrarlı bir halının, halı yıkama makinesi ile kısa fasılalarla üç defa n yüzü, üç defa da arka yüzü yıkanırŖa temiz olur. stnde seccadesiz namaz kılınır. Kir için bir defa yıkamak kâfidir.

Elbisedeki necaset

Soru: Elbisenin bir yerine necaset bulaŖsa, sonra da bu yeri bulamayan ne yapar?

CEVAP

Elbise veya vücudun bir yerine necaset bulaŖsa, bu yeri bulamazsa, zannettiği yeri yıkasa temiz olur. Namazdan sonra meydana çıksa namazı iade etmez. (Hadika)

Satın alınan elbiseyi yıkamak

Soru: Satın alınan hazır elbiseyi, yıkamadan giyip onunla namaz kılmakta mahzur var mıdır?

CEVAP

EŖyada esas olan temizliktir. Necis olduğu kesin olarak bilinmedikçe hepsi temiz kabul edilir. Hatta gayrimüslimlerin elbiseleri de temiz kabul edilir. (Hadika)

Kuru temizleme

Soru: Necaset bulaŖıėı olmayan bir elbise ile, kanlı ve idrarlı bir elbise kuru temizlemede temizlenir mi ve ötekileri kirletir mi? Yani kuru temizlemeciye verdiğimiz necaset bulaŖmamıŖ elbise ile namaz kılabilir miyiz?

CEVAP

Kuru temizlemede sadece kirler temizlenir. Yıkanmadıka idrar ve kan temizlenmiŖ olmaz. Fakat idrarlı elbise diğerlerini kirletmez. Yani kuru temizlemeciye verdiğimiz necaset bulaŖmamıŖ elbise ile namaz kılmamızda mahzur olmaz. Dinde zan ile hüküm verilmez. Kâfirlerin elbiselerine idrar ve Ŗarap bulaŖmıŖ olma ihtimali kuvvetlidir. Buna rağmen dinimiz, kâfir elbisesini yıkamadan, o elbise ile namaz kılınabileceğini bildiriyor. (EŖbah Ŗerhi)

Dinimizin emri böyle iken, kuru temizlemeciye verilen temiz elbise ile namaz kılınmayacağını veya kesin bilgi olmadan gıdaların içinde, necis madde bulunduğu için yenmeyeceğini söylemek halkı huzursuzluğa sevk edeceği, fitneye sebep olacağı için günahtır.

Temizleme imkânı olmayan

Soru: Elbisesinin tamamı necis olan, namazını kaçırmamak için çıplak mı kılar?

CEVAP

Üstünde namaza mani olacak kadar necaset bulunan kimse, temizlemesi mümkün değilse, o haliyle kılar, çıplak kılmaz. Hatta temizleme imkanı olsa; fakat yabancılar bulunsa, temizlemeden namazını kılar. Çünkü başkalarının yanında avret yerini açmak yasak edilmiştir. Necaseti temizlemek ise emredilmiştir. Emir ile yasak bir araya gelince yasağa uyulur. (Merakıl-felah)

Maliki'yi taklit ederek kılarlsa hiç mahzuru olmaz.

Temiz elbisesi olmayan

Soru: Cezaevi hücreesindeki bir mahkûmun elbiseleri necis olsa, namazını nasıl kılar?

CEVAP

Temiz elbise bulamamak zarurettir. Zaruret halinde necasetli elbise ile namaz kılınır. Eğer **Maliki**'yi taklit ederse, **Maliki**'de necaset namaza mani olmadığı için, namaz sahih olur.

Namazdan sonra görülen necaset

Soru: Namazdan sonra elbisemizde necaset görsek, namazımızı iade etmemiz gerekir mi?

CEVAP

Necasetle kılınan namaz sahih olmaz. Necaset olup da, bilmese sahih olur. Necaset olduğunu namazdan sonra görse, kaza etmek gerekmez diyen âlimler de olmuştur. **Resulullah** efendimiz, namaz içinde, nalınını çıkarıp namaza devam etti. Namazdan sonra, nalınını niçin çıkardığını soranlara (Cebrail aleyhisselam, nalınımın kirli olduğunu haber verdiği için çıkardım) buyurdu ve namazı kaza etmedi. [Nalın altı deri, üstü açık terliğe benzer bir giyecektir.] **Maliki** mezhebi taklit edilerek kılınırsa, namaz sahih olur.

Alkol, kolonya ve parfüm

Soru: Her alkol necis midir?

CEVAP

Haram ve necis olan sadece etil alkoldür. Diğerlerinin kimyada da adı alkoldür. Onlar necis değildir. Namaz kılarırken etil alkolü temizlemek gerekir.

Kolonya ve parfümler

Soru: Kolonya, tentürdiyot ve parfüm gibi, alkollü karışım sürülmüş elbiseyle, namaz kılmak caiz midir?

CEVAP

Caizdir. Alkol; ilaç, koku veya su gibi şeylere bir menfaat için karıştırılınca, karışım temiz olur. (İ. Ahlakı)

Demek ki alkol; kolonya, tentürdiyot ve parfüm gibi maddelere, bir menfaat gayesiyle karıştırıldığı için namaza mani olmuyor. Bir menfaat olmadan karıştırılırsa, karışımlar temiz olmaz. Mesela suyun içine alkol döküp onu elbiseye sürsek, bu da karışımdır diyerek, böyle elbiseyle namaz kılınmaz.

Alkollü merhem

Soru: Alkollü merhem namaza mani mi?

CEVAP

Hayır, mani değildir.

Kolonya temizdir

Soru: İslam Ahlakı kitabında deniyor ki:

1- Suyla toprak karıştırıldığı zaman, bu ikisinden biri temizse, meydana gelen çamur temiz olur ve bu kavil sahihtir. Fetva da böyledir.

2- Bu fetvanın zayıf olduğunu bildiren âlimler varsa da, harac olunca, zayıf kaville amel olunur.

3- Necis olan sıvı, mesela ispirto, ilaç, koku [su veya toprak] gibi şeylere [bir menfaat için] karıştırılınca, karışım temiz olur. [Lakin ilaç için olmayanları içmek haramdır.] Bunun için, tentürdiyot ve kolonya, **Hanefi**'de temizdir.

Bu ifadelerden, harac, sıkıntı olmadan kolonya dökülerek kılınan namazın sahih olduğunu anlıyorum. Kolonya temiz dendiğine göre, harac olmadan da üstümüze döksek, onunla namaz kılmanın caiz olduğu mu anlaşılıyor?

CEVAP

Evet, öyle olduğu pek açıktır. Burada iki ayrı kavilden bahsediliyor:

Birinci kavilde, (**Karışım temizdir, bu kavil sahihtir ve fetva da böyledir**) buyuruluyor. Fetva böyledir denince artık mesele kalmamıştır. 3. maddede, 1. maddedeki sahih olan fetvanın açıklaması yapılıyor. Tentürdiyot ve kolonyanın temiz olduğu, bir de ilaç için olan karışımların da, yani içinde alkol bulunan ilaçları kullanmanın da caiz olduğu açıkça bildiriliyor.

İkinci maddede, sahih olan ve fetva verilen kavle, bazı âlimlerin zayıf dediği bildiriliyor. Sahih kavli bildirdikten sonra, bazı âlimler denince, bu kaville amel etmek lazım gelmediği anlaşılıyor. Burada kolonya, tentürdiyot gibi karışımların temiz olduğunu bildiren kavil, zayıf değil, sahih kavildir ve fetvanın da böyle verildiği bildiriliyor. Zayıf kavil diyerek, bunun aksini söyleyip Müslümanları sıkıştırmak, caiz olmaz.

Alkol necistir

Soru: Alkollü içkiler ve kolonya necis değil midir?

CEVAP

Alkollü içkiler, dört mezhepte de necistir. Necaseti temizlemek üç mezhepte farzdır, **Mâlikî** mezhebinde ise, bir kavilde, namaz için necaseti temizlemek farz veya vacib değil, sünnettir. (**İslam Ahlakı**)

Kolonyada alkol çoktur, ama alkollü içki sınıfına girmez. Karışım olduğu için **Hanefi** ve **Şâfiî**'de namaza mâni değildir. Kolonyanın temiz olduğu İslam Ahlakı kitabında yazılıdır. **Mâlikî**'de ise, zaten necaseti temizlemek farz olmadığı için, kolonya sürülmüş elbiseyle namaz kılınabilir.

Şâfiî'de kolonya

Soru: Şâfiî mezhebi hakkında çeşitli kitaplar yazan bir hoca, (Şâfiî'de kolonya kullanmak, alıp satmak caiz değildir, çünkü alkol necistir) diyor. O zaman içinde alkol bulunan tentürdiyot gibi ilaçları da kullanmak caiz olmuyor mu? Bu hususta Hanevî mezhebini taklit etmek mi gerekiyor?

CEVAP

O hoca bazı konuları eksik ve yanlış yazıyor. Hele Hanevî mezhebi hakkında çok yanlışları vardır. Mezhep taklidine lüzum kalmadan tentürdiyot gibi alkollü sıvıları kullanmak Şâfiî mezhebinde de caizdir.

Şâfiî mezhebinde, necis sıvıların, ilaç ve itriyat ıslahı için kullanılan miktarlarının affedildikleri, El-fıkh-ü alel-mezahib-il-erbea'da ve Molla Halil Si'ridî'nin El-Ma'füvât kitabının Süleyman bin Abdullah şerhinin 1368 [m. 1949] Kamışlı baskısında yazılıdır.

Hayvanlar ve necaset

Domuz ve yılan derisi

Soru: Cepte yılan veya domuz derisinden cüzdan yahut fildişi tarak varken namaz kılmak caiz mi?

CEVAP

Domuz ve yılan derisi, dabağlansa da temiz olmaz. Bu derilerden yapılmış cüzdan, kemer, çanta, elbise ile namaz kılmamalıdır! Domuz hariç, her hayvan ölünce kemiği pis olmaz. Filin de kemiği temizdir. (Halebi, Hidaye, Hindiyye,)

Maliki mezhebinde necaseti temizlemek farz olmadığı için, bilmeden necasetle namaz kılınmışsa, **Maliki** mezhebine göre kıldım denirse, bilinmeden kılınan böyle namazlar sahih olur.

Kuş pisliği

Soru: Kuş pisliği bulaşan elbise ile namaz kılınır mı?

CEVAP

Eti yenmeyen kuşların pisliği hafif necasettir. Hafif olan necaset, bir uzva ve elbisenin bir kısmına bulaşınca, bu kısmın veya uzvun dörtte biri kadarı namaza zarar vermez.

Güvercin ve serçe gibi eti yenen kuşların pisliği temizdir, yani bu pislikle namaz kılmak caizdir. Temizlenirse iyi olur.

Kedinin idrarı

Soru: Kedinin idrarı, vücuda değse, temiz mi?

CEVAP

Hayır. Sadece elbisede temizdir.

Cepteki haşarat

Soru: Yenmeyen midye, istiridye, karides gibi haşarat cebimizde iken, namaz kılmak caiz midir?

CEVAP

Necis olmadıkları için, namaza mani olmaz.

Necaseti üç kere mi yıkamalı?

Soru: Necaseti temizlerken nelere dikkat edilmeli ve yıkamada belli bir sayı var mıdır?

CEVAP

Hanefi'de, necaset dirhem miktarından fazlaysa, yıkamak farzdır. Yıkamakta adet yoktur. Temizleninceye kadar yıkamalı.

Katı necaset, kemer, çanta, mest, ayakkabı üzerinde olunca, ovmakla, silmekle temizlenir. Emici olmayan, düz parlak şeyler, mesela cam, ayna, kemik, tırnak, bıçak, yağlı boyalı eşya, vernikli eşya üzerindeki katı veya akıcı her necaseti, elle, toprakla veya başka şeyle silip, bunun üç sıfatı, [rengi, kokusu ve tadı] gidince temiz olur.

Testi, çanak ve bakır gibi, necaseti emmeyen şeyleri ve muslukta yıkanan her şeyi sıkıp kurutmak lazım değildir.

Kurumuş meniye ovmakla, bulunduğu yer ve deri temiz olur. Meni yaşsa, elbiseyi ve deriyi yıkamak gerekir.

Şarabın damlasını yıkamak farzdır diyen âlimler de vardır. İhtiyata riayet etmeli.

Her şeyde asıl olan, temizliktir. Necaset bulaştığı kesin bilinmedikçe, zannetmekle necis denmez. Ehl-i kitabın kestiği hayvan, aksi sabit olmadıkça, temiz kabul edilir.

Üzüm suyu temizdir, şaraba dönünce pis olur. Şarap, sirke olunca temiz olur.

Eldeki, çok az necaseti de yıkamak farzdır.

Hanefi'de, kedi ve fare idrarının elbiseden temizlenmesinde, harac [meşakkat] olduğu için, dirhemden fazlası da affedilmiştir.

Necis boyayla boyanan kumaş, üç kere yıkanınca temiz olur.

İdrarlı eşya, leğende, çamaşır makinesinde, ayrı sularla, temizlendiği zannedilinceye kadar yıkanır. Bir kere yıkamakla temizlenirse, kâfi olur. Yıkarken, diğer eşya necis olmaz. Vesveselinin üç kere yıkaması ve hepsinde sıkması gerekir.

Çürük, ince veya büyük olduğu için sıkılmayan eşya, mesela halı, deri gibi necaseti emen şeyler, her üç yıkayıştta, su damlaması kesilinceye kadar beklenir.

Necis yağla tabaklanmış deri, üç kere yıkayıp sıktıktan sonra temiz olur.

Kaynamayan sıcak suda bırakılan, içi boşaltılmamış tavuğun, yalnız derisi necis olur. İçi boşaldıktan sonra, üç kere soğuk suyla yıkanınca, her yeri temiz olur. İşkembe de, böyle üç kere yıkamakla temiz olur.

İdrarlı bez, üç defa muslukta yıkanmakla temiz olur.

Kan rengi

Soru: Elbisedeki kan lekesi yıkanmışsa da rengi çıkmadı. Namaza mani midir?

CEVAP

Renginın kalmasının önemi yok, üç kere yıkamak yeterlidir. Namaza mani değildir. Kandan başka renkli necis maddeler de böyledir. Yıkandığı hâlde rengi çıkmazsa, namaza mani olmaz.

Helâda namaz kılmak

Soru: Evde anam babam, namaz kıldığıma asla razı olmuyorlar. Kız olduğum için başka yerlere de gidemiyorum. Müsait olan banyomuzda namaz kılıyorum. Banyoda klozet de var, üstü kapalıdır. Kapalı olmasa bile pislik yok. Bir hoca, (Tuvaletin olduğu yerde namaz kılınmaz) dedi. Bazen de, alaturka tuvaletimiz temiz ve müsait olduğu için orada abdest alıyor, yere poşet serip namaz kılıyorum. Yine aynı hoca, (Tuvalette besmele bile çekilmez) dedi. Beden ve namaz kılınan yer temizse namaza niye mani olsun ki? Banyomuz ve tuvalet temiz olduğuna göre, buralarda namaz kılmak mekruh olur mu?

CEVAP

Necaset olmadığına göre mekruh olmaz. Bir halıya çocuk idrarını yapsa, o halının o kısmında namaz kılınmaz, ama idrarlı yerin üstüne bir seccade veya başka bir örtü serilirse kılınır. Banyo ve tuvalet kuru ve temizse, poşet sermeye bile gerek kalmaz. Serilirse de mahzuru olmaz.

Siz bir ihtiyaçtan dolayı kılıyorsunuz. Sizin için bir mahzuru olmaz. İhtiyaçsız öyle yerlerde namaz kılmamalı. Namaza dururken, en yeni ve en temiz elbiselerimizi giymeliyiz. Kumar, çalgı aleti, canlı resmi, haç resmi, köpek, cünüp, içki ve sarhoş olmayan yerde namaz kılmalıyız. Allahü teâlânın huzuruna en temiz ve en güzel yerde çıkmalıyız.

İkinci bir husus, tuvalet denince herkesin hatırına necaset gelir. Çok kişi tiksindir. Yaşlı bir arkadaş anlattı. Babaannesi, köyde musluklar olmadığı için ibrikle abdest almış. Arkadaşın annesi, ibriği tuvalete götürüp taharet alır. Babaannesi, (Bu ibrik helâyı gördü. Ben artık bununla abdest alamam) der. En küçük torunu, (Babaanne, ellerin her zaman helâyı, necaseti görüyor. Ellerini de kullanma artık!) der.

Bu tiksirme bazı kimselerde olur. Başkasının içtiği bardaktan bile su içemezler. Kimsenin artığını yiyemezler. Onların tiksintmeleri, o işin haram veya mekruh olduğunu göstermez. O kişilerin vesveseli olduğunu gösterir.

Bir ihtiyaç olunca, tuvalette abdest alınır, abdest duaları da okunur. Yer müsaitse orada namaz da kılınır. Tuvalet veya banyo necaset gördü diye, oralar pis sayılmaz. Şayet pislik varsa su dökülüp temizlenir. Torunun dediği gibi, necaset bulaşan eli kesemeyiz. Yıkanan şey temiz olur. El yıkanınca temiz oluyor da, tuvalet yıkanınca niye temiz olmasın? Vesveseli ve cahil kimselerin sözlerine itibar etmemeli. Müsait yer yoksa namazı kazaya bırakmamak için, banyoda veya helâda da olsa, abdest alıp namaz kılmalıdır.

Necasetin ne kadarı namaza manidir?

Soru: Necasetten taharet ne demektir?

CEVAP

Bedende, elbisede ve namaz kılacak yerde necaset, pislik bulunmamaktır. Baş örtüsü, başlık, sarık, mest ve nalın da elbiseden sayılır. Boyuna sarılı atkının sarkan kısmı, namaz kılan ile birlikte hareket ettiği için elbise sayılır ve burası temiz olmazsa, namaz kabul olmaz. Yaygının, bastığı ve

başını koyduğu yeri temiz olunca, başka yerinde necaset bulunursa, namaz kabul olunur; çünkü yaygı, atkı gibi bedene bitişik değildir. Fakat kapalı şişe içinde, idrar taşıyanın namazı caiz olmaz; çünkü şişe beclin [idrarin] meydana geldiği yer değildir. [Bundan anlaşılıyor ki, cebinde kapalı alkol şişesi veya kapalı kutudaki kanlı mendil, necis bez varken namaz kılmak caiz değildir.]

İki ayağın bastığı ve secde ettiği yerin temiz olması lazımdır. Necaset üstüne örtülü bez, cam, naylon üstünde namaz kabul olur. Secdede etekleri kuru necasete değerse, zararı olmaz.

Deride, elbisede, namaz kılınan yerde, (dirhem miktarı) veya daha çok kaba necaset yok ise, namaz kabul olur ise de, dirhem miktarı bulunursa, tahrimen mekruh olur ve yıkamak vacip olur. Dirhemden çok ise, yıkamak farz olur. Az ise sünnettir. Şarabın damlasını da yıkamak farzdır. **İmameyne** [imam-ı Ebu Yusuf ve imam-ı Muhammed'e] göre ve diğer üç mezhepte kaba necasetlerin hepsinin zerresini bile yıkamak farzdır.

Maliki'de iki kavi var, birinci kavilde zerresini temizlemek farz, öteki kavilde ise, necaseti temizlemek sünnettir. Necaset miktarı, bulaştığı zaman değil, namaza dururken olan miktarıdır.

Dirhem miktarı, katı necasetlerde, bir miskal, yani dört gram ve seksen santigram ağırlıktır. Akıcı necasetlerde, açık el ayasındaki suyun yüzü genişliği kadar yüzeydir. Bir miskalden az olan katı necaset elbisenin, avuç içinden daha geniş yüzüne yayılınca namaza mani olmuyor.

Tuvalet adabı

Soru: Tuvalet adabı nelerdir?

CEVAP

1- Tuvalete girerken Euzü Besmele çekilip, (Allahümme innî eûzü bike minel hubsi vel habâis) duası okunur.

2- Tuvalete girerken elinde, Allahü teâlânın ismi ve Kur'an-ı kerim yazılı bir şey bulunmamalı. Cepte veya kapalı olursa mahzuru olmaz. Boynunda Allah yazılı kolye bulunmamalı. Varsa bluz içine koymalı.

3- Tuvalete uygun şekilde kaplanmış muskayla girmek caizdir.

4- Tuvalete sol ayakla girip, sağ ayakla çıkmalı.

5- Tuvaletten çıkınca, (Elhamdü lillâhillezî ezhebe anil eza ve âfâni) duası okunmalı.

6- Tuvalette konuşmamalı, çok oturmamalı, gazete falan okumamalı, şarkı söylememeli, sigara içmemeli, sakız çiğnememelidir.

7- Tuvalette zikredilmez, selam verenin selamı alınmaz. Aksıran ise, kalbinden Elhamdü lillah der.

8- Tuvalette abdest bozarken, önü ve arkayı kibleye getirmemeli. Sola doğru meyletmeli.

9- İstincadan, yani taharetlendikten sonra hemen örtünmeli.

10- Sol el ile taharetlenmeli. Sol elinde, istincaya mâni bir özür varsa, sağ elle istinca yapmasında kerahat yoktur.

11- Pisiği parmakla alıp eli yıkamalı. En sonunda kalan pislik varsa onu da su ile yıkamalı.

12- Erkekler, istinca yaparken, arkadan öne doğru, kadınlar ise önden arkaya doğru yıkamalı. Böylece ön avret yerine pislik bulaştırılmadığı gibi, tahrik edilerek şehvete de sebep olunmaz.

13- Taharetlendikten sonra, bezle kurulanmalı. Bez yoksa tuvalet kâğıdıyla da kurulanmak caiz olur. Bu kâğıtlar o maksatla imal edilmiştir. Başka kâğıtları kullanmak mekruh olur.

14- İstincadan, yani temizlendikten sonra iç çamaşırına bir miktar su serpmeli. Böylece, çamaşırında yaşlık görünce idrar sanmamalı, bu benim döktüğüm su diyerek vesveseye kapılmamalı.

15- Temizlendikten sonra, erkekler istibra yapmalı. Kadınlar istibra yapmaz. İstibra idrar kanalında idrar bırakmamaktır. İstibra, yürüyerek, öksürerek veya sol tarafa yatarak yapılır.

16- İstibra yapılmadan tuvaletten çıkılırsa, idrarın çıkma ve çamaşıra bulaşma ihtimali olacağından, tuvaletten çıkmadan önce idrar deliğine, arpa büyüklüğünde bir pamuk konularak idrarın dışarı çıkması önlenmeli.

17- İstibra yapılarak idrar kalmadığının anlaşılmasına, kalbin mutmain olmasına istinka denir. İstinkadan sonra, artık abdest alınabilir.

18- Avret yerine ve necasete bakmamalı, tuvalete sümkürememeli, tükürmemeli.

19- Zaruretsiz ayakta idrar yapmamalı. Tuvalette elbiseye idrar sıçratmamalı. Bunun için mümkünse, ayrı bir pijama, eşofman kullanılmalıdır. Tuvalete özel pijama ile ve başı örtülü olarak girmek müstehabdır.

20- Tuvaletten çıkınca elleri yıkamalı.

21- Hiçbir suya, cami duvarına, mezarlığa ve yola abdest bozmamalıdır.

22- Su bulunmazsa, taş ve benzerleriyle taharetlenmek, de su yerine geçer.

Soru: Tuvalet için ayrı bir kıyafet kullanmak iyi olur mu?

CEVAP

Evet, iyi olur. Helâ için ayrı bir kıyafet giyinmek ve başı örtülü olmak müstehabdır.

Soru: Klozeti kullanmam daha rahat oluyor. Normal tuvalet yerine klozeti kullanmak uygun mudur?

CEVAP

Rahat taharet alınabiliyorsa, üstümüze necaset sıçratılmıyorsa mahzuru olmaz. Ancak, alaturka denilen normal tuvaleti kullanmak, tıbbi yönden de çok faydalıdır. Necaset kolay temizlenir, üste pislik sıçrama durumu daha azdır. Necaset boşaldığı için, idrar kesesi ve bağırsaklar rahat eder, necaset geçtiği yollarda kalmaz, dışarı çıkar. İdrar yolları, kalın bağırsak gibi organlardaki hastalıkların Müslümanlarda neden çok az olduğunu araştıran yabancı tıp adamları, sebebinin klozet kullanmadıklarından dolayı olduğunu tespit etmişlerdir.

Özellikle prostat, idrar yolları hastalıkları, erkekler için çok sıkıntı verici, aile saadetini etkileyen hastalıklardır. Ayakta da idrar yapmamalı ve sağlığa en uygun olan yolu seçmeli.

Soru: Hiçbir suya abdest bozmamalı deniyor, klozet içindeki sular da, buna dahil midir?

CEVAP

Hayır, klozetteki su, buna dahil değildir. Orası zaten abdest bozma yeridir. Abdest bozulması uygun olmayan sular; insan veya hayvanların içtiği, yahut insanların kullandığı sulardır. Bunlar da, ırmak, çay, göl, gölet, havuz ve su birikintileridir.

Soru: Tuvalete erkeklerin de kadınların da başı kapalı girmeleri müstehab mıdır? Kadınlar, eşarp yerine bone ile girse, uygun mudur?

CEVAP

Evet, tuvalete başı kapalı girmek müstehabdır. Kadınlar bone ile girse yeterli olur.

Tuvalete girerken

Soru: Tuvalete girerken, Euzü Besmele çekmeyi unutan kimse, içeri girince çekebilir mi?

CEVAP

Evet, avret yerini açmadan önce çekebilir, çünkü genelde bugünkü tuvaletlerde açıkta pislik olmuyor. Başka kılınacak yer bulunamazsa, zaruret halinde, tuvalette namaz bile kılınır.

Soru: Kitaplarda, (Necaset bulunan yere girerken besmele çekmek mekruhtur, fakat tuvalete girerken besmele çekmelidir) deniyor. Tuvalette açıkta necaset yoksa, besmele çekmek mekruh olur mu?

CEVAP

Hayır, mekruh olmaz.

Banyoya girerken

Soru: Klozeti olan banyoya abdest için girerken sağ ayakla, abdest bozmak için girersek sol ayakla girmek gerekiyor. Peki, önce abdest bozup sonra abdest alacaksak, yani her ikisini de yapacaksak hangi ayakla girmek gerekir?

CEVAP

Önce abdest bozacaksak sol ayakla gireriz. Önce abdest alıp sonra abdest bozmak için girilmez. Ya sırf abdest bozmak için girilir veya abdest bozup sonra, abdest almak için girilir.

Ayakta bevletmek

Soru: Bir hadis-i şerifte, **Peygamber efendimizin** bir kere ayakta bevlettiği bildiriliyor. Âişe validemiz ise, (**Resulullah**'ın ayakta bevlettiğini hiç görmedim, ayakta bevlettiğini söyleyene inanmayın!) buyuruyor. Bu bir çelişkidir diyerek, bazı zındıklar hadis-i şeriflere saldırıyorlar. Bunun açıklaması nasıldır?

CEVAP

Burada bir tenakuz [çelişki] yoktur. **Resulullah** efendimizin bir defa ihtiyaçtan dolayı ayakta bevletmesi [idrar yapması] Âişe validemizin sözüne aykırı değildir. Zaten hadis-i şerifte evde değil, bir çöplükte ayakta bevlettiği bildiriliyor. Âişe validemizin bundan haberi olmaması normaldir. Belki de o zaman daha evlenmemişlerdi. (Ben ömrümde **Resulullah**'ın ayakta bevlettiğini duymadım, görmedim) demesinde bir yanlışlık yoktur.

Biz hadis-i şeriflere göre amel edemeyiz. Mezhebimiz, o hadis-i şeriflerden nasıl hüküm çıkarmışsa öyle hareket ederiz. Âlimlerimizin bazıları, (Ayakta bevletmeyin!) hadis-i şerifine uygun olarak ayakta bevletmeye mekruh demişler, bazıları da, ayakta bevletmeye ruhsat vermişlerdir. Eğer bir özür varsa, ayakta bevletmenin mekruh olmadığını bildirmişlerdir. (Hindiyye, İslam Ahlakı)

Oturup bevletme imkânı yoksa yahut idrar sıçratma tehlikesi varsa ayakta bevletmek mekruh olmaz. Bazı yerlerde alaturka tuvalet bulunmuyor, hepsi alafrangadır. Pissoir [Pisuar] denilen idrar yapma yerlerinden başka yerler yok. İhtiyaç hâlinde, sıçratmamaya dikkat ederek, böyle yerlerde ayakta bevletmek mekruh olmaz.

Klozet kullanmak

Soru: Yaşlı bir amca, (Klozet Batı'dan gelmiştir. Müslümanın evinde klozet olmaz. Klozete oturanın üstüne necaset bulaşır, necasetli kimse de imam olamaz) diyerek, evinde klozet olan sâlih imamların arkasında namaz kılmıyor. Yaptığı yanlış değil mi?

CEVAP

Elbette yanlıştır. Klozet kullanmak, çatal kaşık kullanmak veya masada yiyip içmek gibi âdettir. İbadette değişiklik değildir. Dinen hiçbir mahzuru yoktur. Özellikle ihtiyarlar, şişmanlar ve hastalar için çok rahattır. Necaset bulaştırmıştır diye klozete oturan sâlih imamın arkasında namaz kılmamak çok yanlıştır. (Üstüne necaset bulaştırır) demek suizan olur. Klozet kullanmadan necaset bulaştıran olabileceği gibi, klozet kullanıp da necasete dikkat eden de olur.

Bir başka husus da, imamın üstünde necaset olsa da veya imam abdestsiz, hattâ kâfir olsa, cemaatin namazı sahih olur. Çünkü cemaat bunları bilemez.

İstinca, istibra ve istinka

Soru: İstinca nedir?

CEVAP

Önden ve arkadan necaset çıkınca, bu yerleri temizlemeye istinca denir. İstinca, sünnet-i müekkededir. Gaz, taş çıkınca temizlemek, yani taharetlenmek gerekmez.

Kâğıtla taharetlenmek

Soru: Kâğıtla taharetlenmek caiz midir?

CEVAP

Kâğıtla taharetlenmek mekruhtur. Taharetlendikten sonra, arta kalan yaşlığı kurulamak müstehabdır. Tuvalet kâğıdı veya bir bez yoksa elle kurulabilir.

İstibra

Soru: İstibra nedir?

CEVAP

İstibra, idrar yolunu idrardan temizlemek demektir. Erkeklerin yürüyerek, öksürerek veya sol tarafa yatarak istibra etmesi, yani idrar yolunda damlalar bırakmaması vaciptir. İdrar damlası

kalmadığına kanaat gelmeden abdest almamalıdır. Bir damla sızarsa, hem abdest bozulur, hem de çamaşır kirlenir. Çamaşıra avuç içinden az sızarsa, abdest alıp kıldığı namaz mekruh olur. Daha çok sızarsa, namaz sahih olmaz.

İstinka

Soru: İstinka nedir?

CEVAP

İstinka, idrar yolunda idrar kalmadığına veya vücutta necaset kalmadığına kalbinin mutmain olması demektir.

Taharet

Soru: Kadınların taharetleri erkeklerinkinden farklı mı?

CEVAP

Bayanlar, büyük abdestlerini önden arkaya doğru parmakla alırlar. Arkadan öne doğru alınır, ön tarafa pislik bulaşır ve mikrop kapar. Kadınlar ön taraflarına elleri ile dokunmamalıdır. Elden mikrop kapabildiği gibi, şehvete de sebep olabilir.

İdrar için pamuk

Soru: İlmahal'de, (İdrar sızıp abdestin bozulmaması için erkekler, idrar deliğine arpa kadar bir pamuk koymalıdır) deniyor. Âcil zamanlarda çok lazım oluyor. Pamuk konunca, hemen abdest alınabiliyor. Bu pamuğu koymanın bir metodu var mı?

CEVAP

Bükülerek küçültülen pamuk, idrar deliğine sığacak kadar olmalı. Kürdanla, kibrit çöpüyle veya benzeri bir şeyle deliğe yerleştirilir. Pamuk, daha büyük olup da, ucu dışarıya çıkar, çıkan idrar buraya kadar gelirse, abdest bozulmuş olur.

İkinci bir husus da, avret yerine birkaç kere soğuk su döküp, elle de sıvazlayarak idrarı iyice çıkarmalı, sonra pamuğu koymalı. Bir de, idrar deliği kurulandıktan sonra pamuk konursa, daha çok idrar emer ve idrarın dışarı sızması önlenmiş olur.

Ağzın içi

Soru: Ağzın içi, abdestte ve oruçta, vücudun içinden mi, yoksa dışından mı sayılır?

CEVAP

Ağzın içi, abdestin bozulmasında iç organ, orucun bozulmasında ve gusülde beden dışı sayılır. Birer örnekle açıklayalım:

1- Dişimiz kanasa, kanı yutsak, abdest bozulmuş olmaz.

2- Ağza su alınır, su ağzın içi, abdestte ve oruçta dış organ olduğu için, oruç bozulmuş olmaz. Kan yutulursa, vücudun dışından içeri kan girdiği için oruç bozulmuş olur.

3- Gusülde de ağız vücudun dışı kabul edildiği için, iğne ucu kadar kuru yer kalsa gusül sahih olmaz. Diş arasındaki yemek artığı, zamanla kuruyarak altına su geçirmezse, gusül sahih olmaz. Diş dolgusu da böyle gusle mânidir. **Mâlikî** mezhebi taklit edilirse, mesele kalmıyor.